

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szerkesztésével
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy óra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. 1

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
éleltán 5 órakor. *****

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 233. szám.

Péntek, október 11.

A balkáni háború.

— okt. 11.

A Balkán-félszigeten megkezdődött már a háború. Október kilencedike ennek a világtörténelmi korszaknak az első véres napja. Montenegró nem érte be a hadüzenettel, hanem azonnal meg is támadta Törökországot, még pedig egyszerre kétfelé. Egyrészt átlépte saját északkeleti határát, benyomult a novibazári szandzsákba és ostrom alá fogta Beráne határvárost. Másrészt pedig délnyugaton, a skutarii tótól északra, Podgoricánál is átment a határon és a török őrseget kiszorítván pozíciójából, elindult harcának főcélja, Skutari felé.

A tegnapi összeütközés mind a két ponton véres volt. A tegnapi nap folyamán természetesen Montenegró jutott némi előnybe, mert hiszen a támadás a törököket kissé váratlanul érte. A porta azonban közölte egy körlevélben a hatalmakkal, hogy kellő erélylyel fogja megvédeni jogait. Nem valószínűtlen tehát, hogy a közeli órákban olyan hírek fognak hozzánk érkezni, melyek szerint már nem a támadó félnek kedvez a hadi szerencse. Sőt az első délutáni órákban máris azt jelentik, hogy a török csapatok megerősítést kaptak és a montenegróiakat visszaszorították.

A többi Balkán-állam, valamint Törökország is, szintén erősen készül az összeütközésre. A szultán birodalma azonban egyik kisebb állammal szemben sem

fog támadólag föllépni. Magatartása egyelőre pusztán defenzív. Szerbia, Bulgária és Görögország együttes támadása aligha marad el. De ez a támadás, ha bekövetkezik, csak a jövő hét elejére várható.

Egyelőre Bulgáriában és Görögországban még békéről szavalnak. A görög király tegnap érkezett haza és Venizelosz miniszterelnök egy ez alkalomból mondott beszédben azt a reményét fejezte ki, hogy a béke talán még fenttartható. Bulgária pedig választ dolgoz ki a hatalmak békeintelmére. A válasz részletezni fogja a Balkán-államok kívánságait. Amíg a hatalmak ehhez a válaszhoz állást foglalnak, addig Bulgária nem fog hadat üzeni.

A nagyhatalmak békeközvetítő lépése egyelőre teljes kudarcot vallott legalább annyiban, hogy lefegyverzésre seholy vezetőtt. Egyetlen eredménye az lesz, hogy a Balkán-államok válaszolni fognak a nekik átnyújtott jegyzékre és pontosan körül fogják írni követeléseiket. Az eddigi jelentések szerint ezek a követelések mindenféle autonómiát és garancia gyanánt török területeknek szerb, bolgár és görög csapatokkal való megszállását sürgetik. Csak természetes, hogy a hatalmak ilyen követeléseket nem támogathatnának és hogy ezeket Törökország semmiféle protektor kedvéért se fogadná el. Ha a Balkán-államok csakugyan ilyen dolgokon törnek a fejüket, akkor az általános felfordulás a Balkánon elkerülhetetlen.

Európa aránylag elég nyugodtan

várja a fejleményeket. Megnyugtatóan hat az a tény, hogy a nagyhatalmak ezidő szerint teljes egyetértésben járnak el a Balkán ügyeiben. Ez a jelentés tért nyújt annak a reménynek, hogy vagy megóvható lesz még a béke odalenn is, vagy ha nem, hát a harc legalább a félszigetre fog lokalizálódni.

A helyzet összképe tehát a mai napon nem kétségbeejtő ugyan, de éppenséggel nem is biztató. Montenegró háborusdíja végre is csak olyan előjáték, mely teljesen jelentéktelenné lehet, ha a többi Balkán-állam nyugton marad. Ezeknek lefegyverzése pedig még ma sem kizárt dolog, ha — és ez talán a döntő pont — ha a nagyhatalmak mindegyike el van szánva arra, hogy őszintén helyt áll azért, amiben egész Európa megegyezett: hogy tudniillik a Balkán statuskvója, tekintet nélkül az esetleges háború kimenetelére, változatlan maradjon.

HIREK.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Az október 9-ikén tartott őszi rendes közgyűlés hitelesítő aktusa tegnap délelőtt volt, amikor dr. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével hitelesítették a közgyűlés jegyzőkönyvét.

— **Utóállítás.** Holnap, szombaton utóállítás lesz a Rezső-laktanyában. Az utóállítás délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **A közg. tanfolyam pót- és javító-szigorlati.** A nagybecskereki községi közgazgatási tanfolyamnak most vannak a pót- és javító-szigorlati a vármegyeházán. A félévi javítóvizsgálatot tegnapelőtt

— Szatócs-szakállnak, — mondta nevetve és ajánlotta magát.

— Szatócs-szakáll! Soha életemben nem hittem volna, hogy éppen szatócs-szakállam fog nőni. Óseink közül melyik hozta ezt a szerencsétlen szakállformát a családunkba? A közelben egy kirakat csábitott, hogy belenézzenek. Egy olyan alak pillantott rám, hogy visszatántorodtam tőle. Az istenért, tehát ennyire megváltoztam? Hogy ez már a saját tükrömből nem tűnt fel nekem! . . . Ekkor azonban megmozdult a tükrökép, a jobb kezével hívó mozdulatot tett, a bal kezét pedig végighuzta az arcán . . . Egy borbély ablakán néztem be s a tulajdonos integetett, hogy a szatócs-szakálltól megszabadít. De ilyen könnyen nem adom meg magamat.

— Maga leveli béka nem fog engem megborotválni, — mormogtam és tovább mentem.

Tulajdonképpen mit bánt engem az emberek beszéde. Az én dolgom, ha szatócs szakáll ékteleníti el arcom nemes voná-

„TORONTÁL” tárcája.

A körszakáll.

Egy napon — mesélte Ernő barátom, — egy bolond fickó úgy bánt el az arcommal, hogy a keze alól valóságos szabásmintákkal kerültem ki. Ez megérlelte a már félig-meddig megfogamzott tervemet, hogy körszakállt növessek. Tizen-négy nappal később visszatertem Bécsbe s széles körszakállt viseltem. Azaz — nem akarok hazudni — ez a holmi olyan volt, mintha egy régi ruhakefének tavaszkor új hajtásai nőttek volna. Azonban a leg-szebb reményekre engedett következtetni.

Két órával megérkezésem után a városban sétáltam és találkoztam egy barátommal, aki örömmel üdvözölt s kinek uti élményeimét elmeséltem. Végre meg-
rázta a kezemet és így szólt:

— Szervusz, kedves Ernő, nem akarlak tovább fentartani, bizonyára meg akarsz mosakodni a hosszú utazás után.

Valószínűleg körszakállam okozta a kellemetlen tévedést. Kissé elgondolkozva folytattam tovább utamat. Egy ismerősöm, akit üdvözöltem, oly idegenül viszonzotta köszöntésemet, hogy megállítottam. Most az a párbeszéd fejlődött ki közöttünk, melyet a felülmulhatatlan szakállhagyma feltalálója évekkal ezelőtt az ujságokban hirdetett:

— Hogyan, már nem ismeresz?

— Azt hiszem, nincs szerencsém . . .

Erre a szakállas megnevezi magát és dicséri magát és dicséri a felülmulhatatlan szakállhagymát, mely a még nemrégén csupasz arcát ily varázslatos gyorsasággal a férfi diszével befödte. A másik áldja a szakállast, mint jóltevőjét és szalad a szakállhagymaért, hogy bedörzsölje vele az arcát. Az én ismerősöm sokkal kevésbé volt eragadtatva s így szólt:

— Ne vegye rossz néven, de ilyen szakállal nem járnék emberek között. Egészen megváltoztatja. Tudja, hogy hívják az ilyen szőrözetet?

— Nem, — feleltem csendesen.

Eredeti Sack-féle ekék

Gyári árakban kaphatók:

1067—x.16

Braun Árminnál Nagybecskereken és fiókjánál Pancsován.

Állandóan raktáron: Kétvasu eke, gyári jel: Z. H. G. R. és Z. H. G. R. B. Háromvasu eke, gyári jel: E. H. 3.

tartották meg, amelyen 2 vizsgázó közül egyet visszautasítottak. Tegnap délután volt a pótszigorlat írásbeli vizsgálata, amely mindegyik vizsgázónak kivétel nélkül sikerült. Ma délután pedig a szóbeli szigorlatot tartják meg.

— **Tanitóválasztás.** Szaján községben a róm. kath. iskolaszék mai ülésén Herr Róbertet választották meg tanítóknak.

— **Halálozás.** Mint Zombolyáról jelentik, Csernyánszky Sándor kir. járásbíró, az ottani bírói karnak köztisztviselőként álló, érdemes tagja f. hó 7-ikén hirtelen meghalt. Temetése f. hó 8-ikán nagy részvét mellett ment végbe.

— **Az önkéntesek bevonulása.** Tegnap vonultak be csapataikhoz az új önkéntesek. Fesztes mundérban diszelegtek a fiúk, de azért bizony közülök sok nagyon fanyar ábrázattal ölti most fel a császárt, illetve a király ruháját, mert attól tartanak, hogy hátha sor kerül rájuk a balkáni háboruban. Ettől azonban nem kell tartaniok, mert előbb a kiképzett katonákat viszik s ha rájuk kerül a sor, akkor már nagyon nagy baj van. Így hát nyugodtan diszeleghetnek az új egyenruhában s nem kell tartaniok tőle, hogy vér fröccsen rájuk.

— **A békésbányai egyházmegye közgyűlése.** Szegedről jelentik: A békésbányai egyházmegye szerdán délelőtt kezdte meg két napra tervezett közgyűlését Dombi Lajos esperes egyházi és Fekete Márton udvari tanácsos, világi elnök elnökelete alatt. Egy nevezetes pontja volt csupán a közgyűlésnek: a békésbányai egyházmegye fölöstására vonatkozó indítvány. A 210.000 hivat számláló egyházmegye ugyanis egy esperes vezetése alatt áll, ami az egyházi közigazgatás ügymenetét igen lassúvá teszi. Ezért akarták az indítványozók az egyházmegyét három részre, úgy mint békési, esztergomi-ésenádi, továbbá bányai esperesi kerületekre osztani. Hosszas vita után azonban a többség elvetette az indítványt.

— **Tagosítás Törökkanizsán.** Törökkanizsáról jelentik: Hétfőn délután két órákor jelent meg községünkben a földmivelésügyi miniszter által küldött egyes bizottság, hogy a törökkanizsai határ bejárása után véleményt mondjon a tagosítás hasznosságáról és célszerűségéről. A bizottság elnöke volt Gerencsér földmivelésügyi miniszteri titkár, tagjai voltak egy állami erdőgondnok, a temesvári kulturtermétnök, a budapesti kat. főmérnök és két idegen becselő. A bizottság hétfőn délután bejárta az egész határt. Munkálkodását a legnagyobb rend

és nyugalom közepette végezte, bár a községében óriási tömegben jelentek meg az érdeklődők. Kedden délelőtt a községébe tanácsstermében volt meg a tárgyalás, amely alkalommal a gazdák megkérdése és az ellenérdekűek meghallgatása után a bizottság egyhangúlag mondtotta ki, hogy a törökkanizsai tagosítást célszerűnek és hasznosnak tartja és ilyen értelemben teszi meg jelentését a földmivelésügyi miniszternek is. Ha a bizottság véleményét a miniszter magáévá teszi, ebben az esetben a törökkanizsai határ tagosítása akként fog lefolyni, hogy a józseffalvai határ tagosításával egyidejűleg nyerjen befejezést.

— **A bogárosi lódíjazás.** Az állandó kedvezőtlen időjárás, valamint a még hátralékos őszi gazdasági munkálatok miatt az e hó tizenharmadikára kitűzött bogárosi ló- és szarvasmarhadíjazást a már megállapított program mellett november hó harmadikán tartják meg.

— **Hamis hír a délvidéki szerbekről.** Egy panaszos távirat alapján a fővárosi sajtó azt írta, hogy szerb mozgolódás észlelhető a délvidéki szerbek között. Ez a hír élénk feltűnést keltett az egész Délvidéken, de nem bizonyult valósnak. Mint Pancsováról igen megbízható forrásból jelentik, ez a hír nem egyéb, mint valami meggondolatlan ember agyréme, mert a Délvidéken, az Aldunán, a szerb határral szemközt sincs semmiféle mozgolódás és a szerbek oly nyugodtan viselkednek, mint az annekszió idején. Semmi ok sincs tehát annak feltételezésére, hogy a délvidéki szerb lakosság bármily tekintetben is úgy viselkedjék, hogy az kifogásolható volna.

— **A nagybeeskereki országos vásár.** A mai nappal kezdődött meg az országos vásáron a lóvásár. Összesen 1300 darab lovat hajtottak fel. Az árak a következők: I. rendű ló darabja 1000—1200 kor., II. rendű ló darabja 800—900 korona. Jobbfajta igás ló darabja 500—600 kor., gyengébb minőségű igás ló 100—200 kor. A lóvásár szintén rendkívül gyenge az idén. Már maga a felhajtás is gyenge, ugyancsak az adás-vétel forgalma is lanyha, mert csodálatosképp, alig van kereslet. A lóvásár még holnap is tart s ugyancsak holnap kezdődik a kirakóvásár is.

— **Az alkoholista halála.** Marián Vince temesdobozai gazda teljesen az ivásnak adta magát és nap-nap után részeg állapotban került haza. A gyilkos szesz aláasta szervezetét és a deliriumban levő ember tegnap délután a község utcáján szörnyethalt. Szívzélhűdést kapott, amely néhány pere alatt megölte.

sait. A férfinak nem kell szépnek lennie, a szellem a fő és Wagner Richárd nem szatóc-szakállt viselt? Mialatt vizsgálatul ilyeneket gondoltam, ismét egy ismerőssémmel találkoztam.

— Különös a megjelenése, — mondta, — mi történt, ami így megváltoztatta?

— Bizonyára a körszakállam, — válaszoltam.

— Valóban, az lehet. Szakáll nélkül mindig olyan nyomorultul nézett ki, mint egy olyan, aki csak a sátoros ünnepeken lakik jól. A szakáll úgy kitölti. Kár, hogy olyan róka-vörös!

Eddig sötétszökevény tartottam és bizonyára tapintatlanság volt tudtomra adni hogy a körszakállam vörös. Szivesebben hallottam volna: Ohó, milyen szép tegetthoff-kék szakáll van önnek! Kiméletem nem ismernek az emberek, az ilyen nyereségeken túl kell tennünk magunkat. Lenyeltem a róka-vörös szakállt és tovább mentem. Most egy régi jó ismerősöm jött szembe velem, akinek ítélete sokat számított előttem. Nemrégiben kezdtünk tegeződni s azt hittem, hogy most már igazán jó emberem lesz. Ő azonban arra használta fel a tegeződést, hogy gorombáskodjék velem.

— Honnan eresztettek el téged, — szölt hozzám, — olyan vagy ezzel a szakállal, mint egy bolond.

Kértem, hogy mérsékelje magát s tartózkodjék a hasonlatoktól.

— No akkor mást mondok: zarándok, vagy templomi koldus, ahogy jobban szereted. Nem szégyenled magadat, ilyen

torzszakállal kóborogni. Ne kerülj így többet a szemem elé!

A kedvéért leborotválokotam volna, de láttam, hogy az elbánás után erre a kitüntetésre nem érdemes. Rövid, hideg köszöntés s tovább mentem.

Eppen összeszámoltam magamban, hogy miféle hasonlatokat tettem az én körszakállammal, midőn egy csinos, fiatal, szőke hölgy állott meg előttem és hangosan felnevetett. Oh, jól ismertem őt és sokat adtam volna azért, ha az én körszakállam az ő két szeméinek kegyét megnyerte volna. Hangulata kedvező volt, nem hagyott fel a kacagással. Megpróbáltam a szerenését:

— Bizonyára változást lát rajtam, kisasszony. A Rembrandt-szakáll engem...

Ekkor egy olyan szóban tört ki, hogy sohasem felejttem el neki:

— Maki!

Ezt mondta. Ez nekem elég volt.

Néhány perccel később egy még aránylag fiatal ember rontott be egy borbélyhelybe és a felindultság látható jeleivel kérte, hogy szabadítsák meg körszakállától. A borbély előtt gyanusnak tűnt fel a fiatalember s ezért, minden eshetőségre számítva, — egy „különös ismertetőjelet“ vágott bele az arcába. Ez a fiatalember én voltam s azóta tudom, hogy a szakállszabadság egy hajszálnival sem áll másképpen, mint a mi egyéb szabadságaink: egyedül kellene a földgolyón séfálnunk, hogy azokat élvezhessük.

Eduard Pötl.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése“ nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Október 14. Jótékony társaság ülése.
November 11. A köz. bizottság ülése.

Színház, irodalom.

Heti műsor:

Okt. 11. Péntek: Koldusdiák.

Okt. 12. Szombat: Limonádé ezredes. (Ujdonság.)

Okt. 13. Vasárnap d. u.: Cigányszerelem.

— Este: Limonádé ezredes.

** **A bőregér.** Tegnap este ismét felcsendültek a színházban Strausz János bájos, andalító dallamai a keringőkirály egyik legkiválóbb és legnépszerűbb művében a „Bőregér“-ben, amely dacára, hogy ugyszólván minden szombaton adják, telt ház előtt került színre. Az előadás általában véve jó volt. Mezey Andor egyike volt a legjobb Eisenstein-oknak, akiket a mi színházunkon láttunk. V. Márkus Angelának kitűnő estéje volt Kosalinda szerepében és kiváló hatást ért el a II. felvonásban gyönyörű magyar dalával, amelyet a darab elkopott magyar nótája helyébe betétként tettek oda. Sz. Nagy Imre csengő tenorja kitűnően érvényesült Alfréd szerepében és kedves, temperamentumos szobaleány volt Kiss Cecil (Adél). Jók voltak még Kerényi Irén (Orlovsky), Szécsi Ferenc (Frank) és Rónai Imre, ki kacagtató humorral adta Frosch-t. A zenekar mint mindig, ezuttal is kifogástalanul működött. Itt még figyelmébe ajánljuk a rendezőségnek, hogy a férfiak estélyöltönyeire több gondot legyen, mert furesa az, hogy egy gazdag amerikai úgy jelenik meg, mint egy foltozó csizmadia. E mellett feleslegesnek tartjuk a folytonos gyufagyújtást is, mert ez veszedelmes dolog és teljes hiánya mit sem von le az előadás sikeréből. A rendőrségnek különben már tavaly is figyelmébe ajánlottuk, hogy minden tüzet tiltson el ebben a tűzveszélyes színházban s csodáljuk, hogy nem érzi rettenetes felelősségét.

(*) **A Politikai hetiszemle,** politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg:

A haditengerészet. Irta: R. — Belföld. A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld. A keleti viharfészkek és az európai diplomácia. — Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság. A háború és a pénzpiac. Irta: (Δ). — Az érték-tözsderől. Irta: B. A. — Társadalom. Háborus hangulat. Irta: Miles. — A hétről. A mozi a kulturában. — Az igazságügyminiszter diszpolgársága. — Az új zászlósok. — Nemzetközi gyorsíró kongresszus Budapesten. — Hanyatló városok. — Közgazdasági közlemények.

(*) **Nagy Endre a Jó Pajtásban.** A többi kitűnő írónk mellé Nagy Endre is beállott Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a Jó Pajtás munkatársainak sorába, több pompás, jókedvtől duzzadó elbeszélést irt számára, melyeket most, október elsei számában kezd közölni a magyar gyermekek kedves lapja. Ugyan-

csak ez a szám, mely a rendesnél jóval nagyobb terjedelemben és rendkívül gazdag tartalommal jelent meg, kezdi közölni Rudnyánszky Gyulának egy hosszabb verses meséjét a kis ködmönről. Sebők Zsigmond új Dörmögő-sorozatát kezd, Dörmögő a Királyhagón tul címmel, Endrődi Sándor, Benedek Elek és Feleki Sándor verset irtak, Schöpflin Aladár cikket a mótoros csónakok versenyéről, Garay Akos és Kalivoda Kató pompás képet rajzoltak, Szabóné Nogáll Janka elbeszél-

lést hoz, Zsiga bácsi kedves mókát mond el, Szemere György folytatja nagyszerű regényét. A kis krónika-rovat aktualitásai, rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A balkáni háború.

Harcok a török—montenegrói határon — A montenegróiak győzelmei — Csatározások másutt — A diplomáciai akció. — A tőzsde.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Eddig még mindig csak Montenegró háboruskodik Törökországgal. A montenegrói csapatok a novibazári szandzsák határán operálnak és apróbb sikerek kísérik támadásaikat. Persze ez korántsem jelenti a montenegróiak sikereit és ezek az apróbb győzelmek inkább annak tulajdoníthatók, hogy Törökország eddig nem vet nagyobb figyelmet a montenegróiak tüzsurásaira. Az igazi háború még késik, mert eddig a többi Balkán-államok még nem üzentek hadat Törökországnak s a nagyhatalmak jegyzéke körül ravaszkodnak.

Mai jelentéseink különben a következők:

Harcok a török-montenegrói határon. — A montenegróiak győzelmei.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a „Times“ távirata szerint, a montenegrói csapatok tegnap elfoglalták a Désics-hegyet a rajta levő erőddel.

Mint Podgoricából tegnapi kelettel sürgönyzik, a montenegróiak egész dél előtt bombázták a Désics-hegyet és az erődöt. A török helyőrség órákig állta a heves tüzet és támadást, de azután kénytelen volt a rozoga erődöt feladni. Délután négy órakor a helyőrség megadta magát a montenegróiaknak, akik óriási lelkesedés mellett kitűzték az erődre a montenegrói lobogót. A montenegróiak négy ágyut zsákmányoltak. A désics-hegyi erőd parancsnokát késő este Nikita király elé vitték, aki a parancsnokot Podgoricába szállíttatta.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Podgoricából sürgönyzik, a montenegróiak tegnap délután erős rohammal bevették a Sipkanik erődöt. A molisszorok a montenegróiak mellett harcolnak.

Egy cettinjei jelentés arról ad hírt, hogy Beranenál Vukotics montenegrói tábornok vezetésével a montenegrói csapatok átlépték a török határt.

Egy cattarói jelentés arról ad hírt, hogy Tuzi váránál erős ütközet folyik a montenegrói és török csapatok között.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a hadügyminiszter közli, hogy a montenegróiak Beranenál nem értek sikert. A harc itt még folyton tart.

Harcok másutt.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból jelentik, a bulgár csapatok a török-bulgár határon megtámadták a török őrházakat, de a törökök visszaverték őket. A törökök most a határt több ponton sürgősen megerősítették.

Egy másik jelentés szerint tegnap a görög-török határon is voltak összeütközések. Két görög csapat támadott meg a határon őrházakat, de visszaverték őket.

A szerb király a főhadiszálláson.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Péter szerb király ma reggel Nisbe utazott, a főhadiszállásra.

A diplomáciai akció.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonba érkezett konstantinápolyi jelentés szerint a nagyhatalmak képviselői a portának tegnap este adták át a jegyzéket, amely a macedóniai reformok sürgős végrehajtását követeli.

Egy másik londoni távirat azt jelenti, hogy Törökország 10 millió font sterling kölcsönt keres a macedóniai reformok keresztülvételére.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A bulgár lapok közlik Bulgária válaszáat a nagyhatalmak jegyzékére. A lapok szerint a bolgár kormány válaszában azt mondja, hogy Bulgária olyan óriási összegeket költött a mobilizációra, hogy a leszerelés a reformok gyors és biztos végrehajtásának feltétlen garanciája mellett történhetnék.

Egy másik szófiái távirat azt mondja, hogy a Balkán-államok között még nincs teljes megállapodás a hatalmak jegyzékére adandó válasz dolgában. Főbb vonásokban azonban azt követelik a Balkán-államok, hogy Macedóniának a legteljesebb autonóm adminisztráció adassék s a nagyhatalmak és a Balkán-államok közösen örködjének a reformok pontos keresztülvitele fölött.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti tőzsdén a vezető értékek ma is meglehetősen estek. A déli zárlatkor az árfolyamok a következők voltak: Magyar Hitel 800, Osztrák Hitel 610, Koronajáradék 84.80, Jelzálog Hielbank 426.50, Leszámitoló Bank 504, Hazai Bank 284, Magyar Bank 570.50, Rimamurányi 723, Salgótarjáni 719.

A rendkívüli hadügyi hitel.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a magyar delegáció mai teljes ülésén beterveztették a közös hadsereg rendkívüli hadügyi hiteléről szóló javaslatokat. A hitel két javaslatba van foglalva. Az egyik a közös hadsereg részére szolgáló 125 millióról szól, a másik javaslatban 26 millió a haditengerészet részére és 54 millió óriáshajókra van fölvéve. Berchtold külügyminiszter kijelentette, hogy a hitelkérésnél nem kell mozgósítási hitelre gondolni. A monarchia békes politikáját tovább is folytatja, de szükséges gondoskodni az eszközökről,

melyek a monarchia föllépésének a kellő súlyt megadják.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A delegátusok tegnapi értekezletében a miniszterelnök és a pénzügyminiszter érdekes és fontos fevilágosításokat nyújtottak a hadügyi szükségletek okairól és természetéről. A miniszterelnök a kérdés politikai oldalával foglalkozott. Nyomatékosan mutatott rá, hogy a jelen külpolitikai helyzetben tökéletesen felszerelt impozáns fegyveres erő adhat csak súlyt a szavunknak, melyet a béke érdekében óhajtunk latbavetni. Teleszky pénzügyminiszter a kérdés pénzügyi oldalát világította meg. Elmondotta, hogy a kormány felére redukálta az igényeket, a kért 450 millió helyett csak 205 milliót talált jogosultnak. E 205 millióból az új teher csupán 151 millió, a többi 54 millió pedig úgy jött létre, hogy az évek sorára már megszavazott hiteleket rövidebb időközökben, tehát nagyobb rátákban fogják folyósítani. A kvóta szerint Magyarországra az új teherből összesen 74 millió esik, melyet négy évre osztanak fel. Ez a kiadás a mi másfélmilliárdos budgetünkben zavart nem okoz, ezt a készletekből fogjuk fedezni és hitelműveletre a kiadások fedezésére nem is gondolunk. A delegátusok azt a meggyőződést merítették a miniszterek előadásából, hogy minden irányban megóvják az ország érdekeit, amikor a hadvezetőségnek a redukált kiadásokat megszavazták.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11:58 — —
Buza (áprilisra)	12:13 — —
Rozs (októberre)	10:66 — —
Rozs (áprilisra)	11:64 — —
Zab (októberre)	12:15 — —
Zab áprilisra)	11:57 — —
Tengeri (májusra)	8:22 — —

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonéggő.

Egészéjszakai szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítatik

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázümlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges meleiség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybeeskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
Hunyadi-utca 696/37.

vaskereskedésében az arany kaszához
1020-4037

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

